

Sametingets plenumsledelse
v/plenumsleder Tom Sottinen

Alta 21.4.2023

Sametingets krav om dokumentasjon

Plenumsleder Tom Sottinen har i media fortalt at man har en veiledningsordning for dokumentasjonshenting for de som begjærer seg innmeldt i Sametingets valgmanntall.

Vi finner følgende på Sametingets nettside: <https://sametinget.no/aktuelt/slik-behandler-sametinget-innmeldinger-i-sametingets-valgmanntall.25699.aspx>

Der står å lese: «*For best mulig saksbehandling, så er det en fordel om søkeren legger ved dokumentasjon på at kriteriene er oppfylt.*» Og så viser man til ulike digitale arkiv man kan søke i for å få dokumentert samisktalende forfedre.

Vi skal komme tilbake til disse arkivene og dokumentasjonen som kan hentes ut. Men først må vi få påpeke at selv om det obligatoriske kravet til dokumentasjon er tatt bort i det digitale innmeldingsskjemaet skriver Sametinget at: «*Manglende dokumentasjon kan medføre avslag*» i det digitale søknadsskjemaet. Se vedlagte skjermdump. Til opplysning så er ikke de analoge skjemaene endret, ei heller i forhold til dokumentasjonsoppfordring.

Vi vil ha svar på følgende: Er det hjemmesidens oppfordring til å dokumentere eller skjemaets konklusjon om at manglende dokumentasjon medfører avslag som legger føringer på saksbehandlingen av begjæringer av opptak i Sametingets valgmanntall?

Om plenumsledelsen ikke ser det selv ser det, så er dette to ulike premisser for realitetsbehandling av begjæringene.

Det som ligger på nettsiden legger føringer for at begjæring av opptak i Sametingets valgmanntall kan realitetsbehandles uten vedlagt dokumentasjon, og om man trenger mer dokumentasjon tar man kontakt med søker for å innhente dette før endelig behandling.

Det som ligger i skjemaet, er tydelig på at manglende dokumentasjon medføre avslag uten videre kontakt med søker.

Vi vil ha svar på hvilken saksbehandlingspraksis Sametinget bruker? Vil søkere som ikke har lagt med dokumentasjon bli kontaktet dersom det er behov for dokumentasjon eller avslås søknaden direkte på grunnlag av manglende dokumentasjon?

Så over til type dokumentasjon som forlanges. Det listes opp kirkebøker, bygdebøker, digitalt arkiv etc. Det er på sin plass å understreke at fornorskningen har vært hard mange plasser. Helt frem til 1965 forlangte eksempelvis Jordloven norsk navn for å kunne eie jord.

Industrialiseringen ga i tillegg en dobbel effekt på med henblikk på å skjule sin samiske bakgrunn, og etter 2. verdenskrig forsvant all etnisitetsregistrering i offentlige registre.

Vi har nå en generasjon som kan begjære seg opptatt i Sametingets valgmanntall på grunnlag av en besteforeldregenerasjon som hadde samisk som hjemmespråk i sine barneår. Men dette kan ikke dokumenteres gjennom noen registre, ei heller var dette noe som ble snakket om i etterkrigstiden.

Dokumentasjon i bygdebøker fra denne tidsperioden er også tvilsom da de fleste vil fremstå norsk nok.

Vi vil derfor ha en avklaring på hvilken dokumentasjon Sametinget godtar som gyldig når man sjelden, om aldri kan finne noe registrert innen etnisitet under krigsårene og etterpå.

Vi vil også vite hvilken utredning som er gjort i forkant av endringene av rutineene for saksbehandling av begjæringer til opptak i Sametingets valgmannstall. Vi må samtidig få uttrykke at det fremstår som merkelig at plenumsledelsen først nå, etter at rutineene er endret, skal utrede rutineendringer.

Avslutning må vi få lov å påpeke at Sametinget har lagt ut informasjon om dokumentasjon og veiledning på en egen nyhetsartikkel, men der man trykker seg inn for søke seg inn i Sametingets valgmannstall er intet nevnt av dokumentasjonsveiledning nevnt.

Hva er grunnen til at man ikke har påført denne informasjonen der folk trykker seg inn for søke opptak i Sametingets manntall?

Vi anmoder om rask tilbakemelding da det hersker stor forvirring ute blant søkerne.

Med hilsen

Toril Bakken Kåven
parlamentarisk leder Nordkalottfolket